

Rosa Luxemburg

Nationalförsamling eller rådsregering?

1918

Så lyder den andra punkten på dagordningen vid A- och S-rådets riksförsamling, och så lyder i verkligheten revolutionens kardinalfråga för ögonblicket. Antingen nationalförsamling eller hela makten åt A- och S-råden, antingen avkall på socialismen eller en ytterst hård klasskamp med hela proletariatet rustat mot bourgeoisin: det är dilemmat.

I sanning en idyllisk plan: att vilja förverkliga socialismen på parlamentarisk väg, genom ett enkelt majoritetsbeslut! Synd bara, att denna himmelsblå fantasi från drömmarnas luftslott inte ens räknar med erfarenheterna från de borgerliga revolutionerna, för att inte tala om den proletära revolutionens egenart.

Hur var det nu i England? Där stod den borgerliga parlamentarismens vagga, där utvecklades parlamentarismen tidigast och mest fullständigt. Då det år 1649 var dags för den första moderna borgerliga revolutionen, kunde det engelska parlamentet blicka tillbaka på en mer än trehundraårig historia. Och parlamentet blev också från första stund revolutionens medelpunkt, dess bålverk och dess högkvarter. Det berömda Långa parlamentet, som inom sig utkämpade alla den engelska revolutionens faser från det första kivet mellan oppositionen och kungamakten fram till processen mot och avrättningen av Karl Stuart, detta parlament var ett oöverträffligt, smidigt verktyg i händerna på den uppåtsträvande bourgeoisin.

Och hur gick det? Detta samma parlament måste skapa en särskild "parlamentshär", som drog i fält anförd av särskilt valda parlamentsgeneraler, för att under ett långt, utdraget, blodigt inbördeskrig slå feodalismens här av kungatrogna "kavaljerer". Det var inte debatterna i Westminster Abbey som avgjorde revolutionens öde, fastän dess andliga centrum fanns där, utan i stället slagfälten vid Marstonmoor och Naseby, inte de lysande talen i parlamentet, utan böndernas kavalleri och Cromwells "järnsidor". Och revolutionens utveckling ledde från parlament och genom inbördeskrig, till två våldsamma "utrensningar" i parlamentet och slutligen till Cromwells diktatur.

Och i Frankrike? Det var där nationalförsamlingens idé såg dagen. Det var en genialisk, världshistorisk ingivelse av klassinstinkten som fick Mirabeau och de andra att år 1789 deklarerar: de dittills alltid åtskilda tre stånden, adel, präster, och "det tredje ståndet", måste från och med nu sammanträda tillsammans, som en nationalförsamling. Just genom ständernas gemensamma sammanträdande blev nämligen nationalförsamlingen ett verktyg för den borgerliga klasskampen. Tillsammans med starka minoriteter ur de båda högre stånden hade "tredje ståndet", dvs. det revolutionära borgerskapet, från början en kompakt majoritet i nationalförsamlingen.

Och hur såg återigen resultatet ut? Vendée, emigration, förräderi från generalernas sida, konspiration bland prästerskapet, uppror i femtio departement, koalitionskrig i det feodala Europa och slutligen, som enda utväg att säkra revolutionens seger: diktaturen, som sedan urartade till ett skräckregemente!

Så litet dög parlamentsmajoriteten till, då det gällde att utkämpa borgerliga revolutioner. Och vad är motsättningen mellan bourgeoisin och feodalism jämförd med den gapande avgrund, som nu öppnat sig mellan arbete och kapital! Vad är klassmedvetandet hos de båda läger av stridande, som år 1649 eller 1789 bekämpade varandra, mot det dödliga, outrotliga hat, som i dag flamlar mellan proletariatet och kapitalistklassen! Det var inte utan orsak som *Karl Marx* riktade sin vetenskapliga strålkastare mot de dolda drivfjädrarna i det borgerliga samhällets

ekonomiska och politiska maskineri. Det var inte utan orsak som han in i minsta detalj belyste det borgerliga samhällets handlingar och attityder och klargjorde det grundläggande faktum, att samhället likt en vampyr livnär sig på proletariats blod.

Det var inte utan orsak som August Bebel i slutet av sitt berömda tal på partikongressen i Dresden utropade: ”Jag är och förblir en dödsfiende till det borgerliga samhället!”

Detta är den sista stora kampen, i vilken det gäller utsugningens vara eller icke-vara, en vändpunkt i mänsklighetens historia, en kamp, i vilken det inte finns plats för undanflykter, kompromisser eller nåd.

Och denna sista kamp, som med sina stora uppgifter överträffar alla tidigare kamper, skall lyckas med vad ingen klasskamp, ingen revolution någonsin lyckats med: att förvandla striden på liv och död mellan två världar till det milda suset från talstrider i parlamentet och till enkla majoritetsbeslut!

Även parlamentarismen utgjorde ett slagfält för proletariats klasskamp, så länge det borgerliga samhällets lugna vardag varade: den var den tribun, på vilken massorna kunde samlas kring socialismens fana och skolas för kampen. I dag befinner vi oss mitt i proletariats revolution, och i dag gäller det att sätta yxan till själva roten av den kapitalistiska utsugning. Den borgerliga parlamentarismen har förverkat sin rätt att leva, liksom det borgerliga klassamhälle, som är dess främsta mål. Nu träder klasskampen i naken, osminkad gestalt in på arenan. Kapital och arbete har inget mer att säga varandra, de kan endast mötas i en järnhård brottning för att avgöra slutkampen: vilken av de båda som skall kastas till marken.

I dag mer än någonsin gäller Lassalles ord: revolutionens stordåd består alltid i att *den ger uttryck åt det, som pågår i samhället*. Och det, som pågår är: här arbete – där kapital! Inget hycklande med förhandlingar i godo, när det gäller liv eller död, inga gemensamma segrar, när det bara finns vår sida och den andra sidan. Klart, öppet, ärligt, och starkt i sin klarhet och ärlighet, måste proletariats, *konstituerat som klass*, ta hela den politiska makten i sina händer.

”Politiskt likaberättigande, demokrati!” sjöng det borgerliga klassherraväldets små och stora profeter för oss i årtionden. Och ”politiskt likaberättigande, demokrati!” härmar nu likt ett eko bourgeoisins hantlangare, Scheidemann och kompani. Ja, det är just detta vi skall förverkliga. Ty ordet ”politiskt likaberättigande” blir kött först i det ögonblick, då den ekonomiska utsugning är totalt utrotad. Och ”demokratin” – folkherraväldet börjar först när det arbetande folket övertar den politiska makten.

Det gäller att mot bakgrunden av historiska fakta kritisera de ord, som de borgerliga klasserna missbrukat i hundrafemtio år. Det gäller att för första gången göra orden ”Liberté, Egalité, Fraternité”, proklamerade av de franska borgarna år 1789, till sanning – genom att avskaffa borgerskapets klassherravälde. Och första akten i denna räddningsaktion är, att inför hela världen och inför världshistoriens sekler högt uttala: Det som hittills kallats för likaberättigande och demokrati, alltså parlament, nationalförsamling, lika röstsedlar, var lögn och bedrägeri! Hela makten åt de arbetande massorna, som ett revolutionärt vapen att krossa kapitalismen med – endast det är sant likaberättigande, endast det är verklig demokrati!

”Die Rote Fahne”, 17 december 1918.